

Odbor dopravy a silničního
hospodářství
oddělení dopravy a správních agend

datum
14 června 2022

oprávněná úřední osoba
Mgr. Vlastimil Musil

číslo jednací
KUZL-49173/2022

spisová značka
KUSP-32960/2022/DOP/Mu

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen odvolací orgán), jako orgán věcně a místně příslušný podle ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a), § 89 odst. 1 a § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), na základě odvolání **XXX** přezkoumal usnesení Městského úřadu Valašské Meziříčí, odboru přestupkového (dále jen správní orgán prvního stupně) ze dne 30. 3. 2022, spisová značka R/D/465/069273/2021/Br, kterým správní orgán prvního stupně zastavil řízení o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu z důvodu uvedeného v § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen zákon o odpovědnosti za přestupky), neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno a **rozhodl takto:**

V souladu s § 90 odst. 5 správního řádu se odvolání XXX zamítá a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 3. 2022, spisová značka R/D/465/069273/2021/Br, se potvrzuje.

Odůvodnění:

- [1] Dne 3.5.2021 byl ke správnímu orgánu prvního stupně doručen přestupek, kterého se nezjištěný řidič motorového vozidla registrační značky XXX dopustil tím, že dne 2. 5. 2021 v 00:47 hodin na pozemní komunikaci v obci Valašské Meziříčí, v místě ulice Rožnovská poblíž budovy č. p. 872 překročil nejvyšší dovolenou rychlost o méně než 20 km/h, přičemž v daném úseku je stanovena nejvyšší dovolená rychlost jízdy na 50 km/h. Nezjištěnému řidiči byla změřena rychlost 63 km/h, což je po odečtu odchylky ± 3 km/h, rychlost nejméně 60 m/h. Nezjištěný řidič se dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu ve znění pozdějších předpisů v spojení s § 18 odst. 4 téhož zákona.
- [2] Přestupek byl zjištěn automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy typu Ramer 10 T.
- [3] Správní orgán prvního stupně vyzval provozovatele vozidla, XXX (dále jen XXX) dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k zaplacení určené částky ve výši 600 Kč. Dále byla provozovatelka poučena, že může namísto zaplacení určené částky sdělit osobu řidiče. Provozovatelka písemně správnímu orgánu podala vysvětlení a uvedla, že řidičem vozidla byl v době spáchání přestupku XXX.
- [4] Kromě provozovatelky sdělil správnímu orgánu prvního stupně také sám označený řidič XXX písemně správnímu orgánu, že byl řidičem vozidla. Správní orgán zahájil řízení o přestupku s řidičem vozidla XXX dne 28. 1. 2022 doručením příkazu. Proti příkazu podal obviněný odpor.

- [5] Správní orgán prvního stupně předvolal obviněného k ústnímu jednání na 23. 2. 2022 v 15:00 hodin. V reakci na doručené předvolání obviněný správnímu orgánu prvního stupně sdělil, že se nedostaví, protože je v zaměstnání. Zopakoval, že měl vozidlo užívání jedině on a navrhl provést důkaz svědeckou výpovědí XXX (provozovatelky vozidla), která byl po celý den s obviněným.
- [6] Dne 30. 3. 2022 vydal správní orgán prvního stupně odvoláním napadené usnesení, kterým řízení o přestupku proti obviněnému XXX dle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil, neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno. Usnesení bylo obviněnému doručeno dne 10. 4. 2022. Proti usnesení podal obviněný dne 14. 4. 2022 včasné odvolání. V odvolání obviněný navrhuje, aby odvolací orgán rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil k novému projednání.
- [7] V obsáhlém odvolání obviněný namítá, že správní orgán prvního stupně rezignoval na dokazování a neprovedl z moci úřední důkazy, které provést měl. Viz navrhovaný výslech provozovatelky XXX, jako svědkyně v řízení, která byla celý den s obviněným a z jejíž výpovědi by tak vyplynulo, že obviněný byl jediným možným řidičem vozidla. Obviněný se hájí tím, že měl být uznán vinným proto, že cit *„pro obviněného má však uvedené zásadní dopad do jeho práv, neboť nebude-li uznán vinným z přestupku správním orgánem, lze očekávat, že bude následně uznán vinným provozovatele, a odvolatel bude muset provozovatelé uhradit pokutu, a to spolu se smluvní pokutou a administrativním poplatkem. Pro odvolatele je proto příznivější, je-li za přestupek potrestán přímo správním orgánem, proto se ostatně k jeho spáchání také doznal“*.
- [8] K námitce odvolací orgán uvádí, že scénáři, který v odvolání takto vylíčil obviněný, mohla předejít již sama provozovatelka, která mohla uhradit stanovenou výzvu k zaplacení určené částky ve výši 600 Kč a tuto částku potom požadovat uhradit po XXX, který by se tak jednoduše a efektivně vyhnul úhradě smluvní pokuty a administrativního poplatku.
- [9] Namísto toho se rozhodla provozovatelka rozehrát ve spolupráci s XXX proti správnímu orgánu prvního stupně „hru“, kterou chtěli vytvořit správnímu orgánu prvního stupně procenit past a spoléhali se na to, že se do ní správní orgán chytí a neprohlédne ji. Správní orgán prvního stupně rozhodl správně, když řízení o přestupku usnesením zastavil. Obviněný měl možnost celému dalšímu řízení zabránit jednoduše tím, že příkaz nechá nabytí právní moci a nepodá odpor. Pokud odpor podal, popřel tím své tvrzení, že byl řidičem vozidla. Výslech provozovatelky jako svědkyně za této procesní situace považuje odvolací orgán za nadbytečný a nepotřebný. Nadto by měla svědecká výpověď provozovatelky XXX prokazovat vinu XXX, kteří mají mezi sebou přinejmenším osobní vazbu, neboť oba mají shodné příjmení i trvalé bydliště. Pokud obviněný XXX tvrdí, že byl skutečně pachatelem přestupku, pak se jeví zcela iracionální a účelové jeho konání po doručení příkazu. Podáním odporu proti příkazu obviněný popírá své odvolací tvrzení, že byl pachatelem přestupku a že se ke spáchání přestupku dobrovolně doznává.
- [10] Navíc provozovatelka vozidla XXX i XXX podali správnímu orgánu prvního stupně vysvětlení v režimu § 137 odst. 4 správního řádu, který zakazuje záznam o podání vysvětlení použít jako důkazní prostředek. Obviněný si zjevně přeje, aby správní orgán prvního stupně rozhodl opakovaně o jeho vině výhradně na základě jeho doznání, což není důkazem, jak opakovaně dovodila také judikatura Nejvyššího správního soudu. Jde pouze o předem promyšlenou procesní strategii, která měla zavést správní orgán prvního stupně na slepu stopu, konkrétně k rozhodnutí o vině, aby později mohl obviněný podat prostřednictvím XXX nebo XXX správní žalobu a namítat, že přestupek nebyl řádně a dobře prokázán. V řízení totiž vystupuje jako obecný zmocněnec XXX, jehož jméno je dlouhodobě spojeno s nelegální činností projektu pojištění proti pokutám. Tento zmocněnec opakovaně zastupoval účastníky řízení před správními orgány napříč celou Českou republikou, aby na správní řízení navázalo řízení před soudem, kde jako zmocněnec vystupoval XXX nebo XXX.
- [11] K tomu odvolací orgán odkazuje na rozsudek č. j. 6 As 115/2019, kde žalobce zastupoval právě zmínění XXX a správní orgány v řízení uznaly řidiče vinným výhradně na základě jeho doznání v režimu § 137 odst. 4 správního řádu *„Podle § 125h odst. 6 věty druhé zákona o silničním provozu se písemné sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla namísto uhrazení určené částky považuje za podání vysvětlení. Podle § 137 odst. 4 správního řádu nelze záznam o podání vysvětlení použít jako důkazní prostředek (srov. též například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. září 2010 č. j. 1 As 34/2010 - 73, č. 2208/2011 Sb. NSS). Žalovaný správní orgán i krajský soud posledně citované ustanovení pominuly a skutkový závěr, že vozidlo v době překročení nejvyšší povolené rychlosti v*

obci řídil právě stěžovatel, opřely výhradně o vysvětlení, jež stěžovatel podal podle § 125h zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu, že stěžovatel pak zůstal ve správním řízení pasivní, šlo o jediný důkaz o tom, že stěžovatel vozidlo v době spáchání přestupku řídil, jež se žalovanému (respektive městskému úřadu) podařilo získat. Zároveň, však šlo o důkaz nepřijatelný. Nejvyšší správní soud proto nemůže učinit jiný závěr, než že žalovaný nezjistil skutkový stav v rozsahu dostatečném pro uznání stěžovatele vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu (viz shodně výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 406/2018 - 34) a že krajský soud pochybil, pokud pro tuto vadu jeho rozhodnutí nezrušil. Námitku procesní nepoužitelnosti svého „přiznání“ vznesl stěžovatel již v žalobě (byť neodkázal výslovně na § 137 odst. 4 správního řádu), krajský soud však namísto toho, aby ji adekvátně uchopil a vypořádal, zahrnul účastníky (a konečně i Nejvyšší správní soud) obsáhlými úvahami na téma zneužití práva a procesní obstrukce. Jakkoli lze mít do určité míry pochopení pro rozpoložení soudce krajského soudu při rozhodování frekventovaných a typově obdobných věcí, v nichž jako zástupci vystupují stále tytéž osoby, nelze ztrácet ze zřetele, že je třeba žalobu projednat a na žalobní body v nezbytném rozsahu reagovat, již proto, že jen tak lze rozsudek podrobit efektivnímu kasačnímu přezkumu. Jestliže zákon jednoznačně stanoví, že záznam o podání vysvětlení jako důkazní prostředek použít nelze, nemůže krajský soud dospět k závěru, že ho použít lze, i kdyby byl krajský soud skálopevně přesvědčen, že žalobce jednal v přestupkovém řízení obstrukčně a zneužil svá procesní práva. Za dané situace tak šlo o úvahy zcela zbytečné. Nelze zapomínat, že řízení o přestupku je řízením o trestním obvinění ve smyslu článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2006 č. j. 4 As 2/2005 - 62, č. 847 /2006 Sb. NSS, či ze dne 22. ledna 2009 č. j. 1 As 96/2008 - 115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Obviněný z přestupku má právo zvolit si procesní strategii (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. prosince 2017 č. j. 4 As 199 /2017 - 30 či ze dne 4. listopadu 2009 č. j. 2 As 17 /2009 - 60) a může v řízení zůstat zcela pasivní. Nelze-li bez součinnosti obviněného shromáždit dostatek důkazů o tom, že dopravní přestupek skutečně spáchal obviněný (v tomto případě stěžovatel), není možné vydat rozhodnutí o přestupku, kterým se obviněný uznává vinným, nýbrž je třeba řízení zastavit [§ 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich], a pokud nedošlo k zániku odpovědnosti provozovatele vozidla v důsledku uplynutí promlčecí doby podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (jako zřejmě v tomto případě), zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu“.

- [12] Obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 107/2021 „Stěžovatel jako provozovatel vozidla, kterým byl dne 27. 4. 2018 spáchán přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, byl výzvou správního orgánu I. stupně ze dne 12. 6. 2018 (č. I. 2 správního spisu) vyzván, aby sdělil údaje o totožnosti řidiče, který řídil dotčené vozidlo v době spáchání daného přestupku. Stěžovatel sdělením ze dne 30. 7. 2018 (č. I. 3 správního spisu) na tuto výzvu odpověděl, že dotčené vozidlo řídil on. Na základě tohoto sdělení jej správní orgán I. stupně shledal vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) uvedeného zákona.[15] Prohlášení stěžovatele o spáchání přestupku učiněné v rámci sdělení ze dne 30. 7. 2018 bylo možné považovat za dostatečný podklad pro vedení přestupkového řízení zahájeného z moci úřední vůči němu, neboť o něm zprvu neměl správní orgán I. stupně důvod pochybovat. Dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu platí, že sdělení totožnosti řidiče vozidla se považuje za podání vysvětlení. Podání vysvětlení však s přihlédnutím k § 137 odst. 1 věty první a odst. 4 správního řádu není možné použít jako důkazní prostředek, a proto v rámci řízení o přestupku již není možné vycházet pouze z něho. Tento závěr vyplývá z konstantní judikatury NSS (srov. např. rozsudek ze dne 6. 10. 2020, č. j. 10 As 259/2020 - 27, nebo v kasační stížnosti uvedený rozsudek č. j. 1 As 406/2018 - 34). Správní orgány tak nemohly založit svá zjištění ohledně osoby pachatele přestupku pouze na výše uvedeném sdělení stěžovatele. Je třeba připomenout, že v přestupkovém řízení, tak jako v trestním řízení, nelze zjištění o totožnosti pachatele založit pouze na doznání určité osoby učiněném před zahájením řízení. Správní orgán I. stupně si tak měl ohledně totožnosti řidiče obstarat další důkazy. Na věci nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel byl v průběhu správního řízení nečinný, resp. že se dne 26. 9. 2018 bez omluvy nezúčastnil ústního jednání před správním orgánem I. stupně (protokol o ústním jednání na č. I. 9 správního spisu). Pokud se správnímu orgánu v průběhu přestupkového řízení nepodařilo stěžovatele vyslechnout, a podpořit tak zjištění plynoucí z podání vysvětlení přípustnými důkazními prostředky, nemohl ho uznat vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Měl tedy toto řízení v souladu s § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavit a zahájit řízení o

správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu. K závěru krajského soudu uvedenému v bodě 29. napadeného rozsudku, že tento výklad znamená faktickou nepostižitelnost řidiče, NSS uvádí, že již ve výše uvedeném rozsudku č. j. 10 As 259/2020 - 27 konstatoval, že na tomto výkladu nespátřuje nic problematického. Zákon o odpovědnosti za přestupky je nastaven tak, že v případě, že se u obdobných přestupků nepodaří ztotožnit řidiče, nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla. Tato kasační námitka je tedy důvodná, neboť krajský soud, stejně jako před ním žalovaný, akceptoval procesní postup správního orgánu I. stupně, odporující judikatuře NSS“.

- [13] Nedůvodný byl požadavek obviněného, aby správní orgán provedl důkaz knihou jízd. Knihu jízd musí vést ze zákona podnikatelské subjekty. Vozidlo je registrováno na fyzickou osobu, nikoli na fyzickou osobu podnikající nebo právnickou osobu.
- [14] Ani návrh obviněného na zařazení barevné fotografie do spisu, pomocí které by mohl správní orgán prvního stupně srovnat obličej řidiče vozidla s fotografií nahlášeného řidiče není důvodný. Námitka se mívá se spisovým materiálem, neboť vozidlo nezjištěného řidiče je na snímku změřeno ze zadní části. Takže správní orgán neměl „co s čím porovnávat“.
- [15] Přisvědčit nelze ani námitce obviněného, že se měl pokusit správní orgán prvního stupně vyzvat provozovatele k podání vysvětlení dle § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu. Podle obviněného jde přitom o kvalitativně odlišnou výzvu od předvolání k ústnímu jednání. Zatímco dostavit se k ústnímu jednání je právem obviněného, poskytnout písemné stanovisko k výzvě dle § 10 odst. 4 silničního zákona je povinností provozovatele.
- [16] K povaze výzvy dle § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu se vyjádří Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 250/2016 „*Samostatná výzva k podání vysvětlení, využívající povinnosti stanovené v § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu, přichází **v úvahu u takových přestupků, které nemohou založit odpovědnost provozovatele za správní delikt (např. přestupků, při kterých je způsobena dopravní nehoda, nebo přestupků, které nespočívají v nedovoleném zastavení či stání vozidla).** V případech, v nichž lze uložit sankci za správní delikt provozovatele vozidla, však správní orgán není povinen vyzvat provozovatele vozidla k podání vysvětlení“.* Přestupek obviněného řidiče založil objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek. Výzva dle § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu nebyla potřebná.
- [17] Ze všech výše uvedených důvodů odvolací orgán odvolání zamítl a usnesení správního orgánu prvního stupně dle § 90 odst. 5 správního řádu, potvrdil.

Poučení:

Podle ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu se proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu nelze dále odvolat, toto rozhodnutí je konečné a nabývá právní moci dnem oznámení.

Mgr. Vlastimil Musil/dokument elektronicky podepsán/
referent odboru dopravy
a silničního hospodářství

Vyhotovuje se:

1x XXX
1 x XXX
2 x spis MěÚ Valašské Meziříčí
1 x spis KÚZL